

Логопедтің ата-аналарға арналған 10 қарапайым кеңесі

Баланың сөйлеуі ересектердің сөйлеу әрекетінің әсерінен дамиды және оның өмірінің алғашқы күндерінен басталатын жеткілікті сөйлеу тәжірибесіне, қалыпты әлеуметтік ортаға, тәрбие мен оқытуға байланысты.

1 кеңес. Балаңызбен тамақ пісіру, тазалау, киіну, шешіну, ойнау, серуендеу және т.б. барлық әрекеттер кезінде сөйлесіңіз. Сіздің, баланың және басқа адамдардың не істеп жатқандығы туралы және балаңыздың не көріп тұрғаны туралы айтыңыз.

2 кеңес. Жақсы құрылған сөз тіркестері мен сөйлемдерді пайдаланып сөйлеңіз. Сіздің сөйлеміңіз баланың сөзінен 1-2 сөзден ұзақ болуы керек. Егер сіздің балаңыз әлі де бір сөзден тұратын сөйлемдермен сөйлейтін болса, онда сіздің сөз тіркесіңіз 2 сөзден тұруы керек.

3 кеңес. Ашық сұрақтар қойыңыз. Бұл сіздің балаңызға жауап беру үшін бірнеше сөзді қолдануға ынталандырады. Мысалы, «Ол ойнап жатыр ма?» дегеннің орнына «Ол не істеп жатыр?» деңіз.

4 кеңес. Баланың сөйлеу және сұрақтарға жауап беру мүмкіндігі болуы үшін уақытша үзіліс жасаңыз.

5 кеңес. Дыбыстар мен шуларды тыңдаңыздар. «Бұл не?» деп сұраңыз. Ол иттің үруі, желдің шуы, ұшақ қозғалтқышы және т.б. болуы мүмкін.

6 кеңес. Шағын әңгіме, оқиғаны айтыңыз. Содан кейін балаға сізге немесе басқа біреуге сол оқиғаны айтуға көмектесіңіз.

7 кеңес. Егер сіздің балаңыз сөйлеуде бірнеше сөзді ғана қолданса, оның сөйлеуін жаңа сөздермен байытуға көмектесіңіз. 5-6 қарапайым сөзді (дене мүшелері, ойыншықтар, бұйымдар) таңдап, оларды балаға атаңыз. Оған осы сөздерді қайталауға мүмкіндік беріңіз. Балаңыз оларды керемет айтады деп күтпеңіз. Балаңызды жігерлендіріп, есте сақтауды жалғастырыңыз. Бала осы сөздерді айтқаннан кейін 5-6 жаңа сөз енгізіңіз. Бала заттардың көпшілігін танығанша сөздерді қосыңыз. Күн сайын баламен жұмыс жасаңыз.

8 кеңес. Егер бала бір ғана сөз айтса, оған қысқа фразаларды үйретуді бастаңыз. Балаңыз білетін сөздерді қолданыңыз. Түсті, өлшемді, әрекетті қосыңыз. Мысалы, егер бала «доп» десе, оған «Үлкен доп», «Таняның шары» т.б. кезекпен айтуды үйретіңіз.

9 кеңес. Сабақтардың көпшілігін ойын түрінде өткізіңіз. Баламен жұмыс сөйлеуге еліктеуді белсендіруді, үйлесімді сөйлеу элементтерін қалыптастыруды, есте сақтау мен зейінді дамытуы керек.

10 кеңес. Баланың «өздігінен сөйлегенін» күтпей ерте жастан сөйлеуін дамытуға назар аудару өте маңызды.

10 простых советов логопеда родителям

Речь ребенка развивается под влиянием речи взрослых и зависит от достаточной речевой практики, нормального социального окружения, от воспитания и обучения, которые начинаются с первых дней его жизни.

1 совет. Разговаривайте со своим ребенком во время всех видов деятельности, таких как приготовление еды, уборка, одевание-раздевание, игра, прогулка и т.д. Говорите о том, что вы делаете, видите, что делает ребенок, что делают другие люди и что видит ваш ребенок.

2 совет. Говорите, используя правильно построенные фразы, предложения. Ваше предложение должно быть на 1-2 слова длиннее, чем у ребенка. Если ваш ребенок пока еще изъясняется только однословными предложениями, то ваша фраза должна состоять из 2 слов.

3 совет. Задавайте открытые вопросы. Это будет стимулировать вашего ребенка использовать несколько слов для ответа. Например, говорите "Что он делает?" вместо «Он играет?»

4 совет. Выдерживайте временную паузу, чтобы у ребенка была возможность говорить и отвечать на вопросы.

5 совет. Слушайте звуки и шумы. Спросите «Что это?». Это может быть лай собаки, шум ветра, мотор самолета и т.д.

6 совет. Расскажите короткий рассказ, историю. Затем помогите ребенку рассказать эту же историю вам или кому-нибудь еще.

7 совет. Если вам ребенок употребляет всего лишь несколько слов в речи, помогайте ему обогащать свою речь новыми словами. Выберите 5-6 простых слов (части тела, игрушки, продукты) и назовите их ребенку. Дайте ему возможность повторить эти слова. Не ожидайте, что ребенок произнесет их отлично. Воодушевите ребенка и продолжайте их заучивать. После того, как ребенок произнес эти слова, введите 5-6 новых слов. Добавляйте слова, пока ребенок не узнает большинство предметов. Занимайтесь каждый день.

8 совет. Если ребенок называет только одно слово, начните учить его коротким фразам. Используйте слова, которые ваш ребенок знает. Добавьте цвет, размер, действие. Например, если ребенок говорит «мяч», последовательно научите его говорить «Большой мяч», «Танين мяч» и т.д.

9 совет. Большинство занятий проводите в игровой форме. Работа с ребенком должна активизировать речевое подражание, формировать элементы связной речи, развивать память и внимание.

10 совет. Весьма важно уже в раннем возрасте обратить внимание на речевое развитие ребенка, а не дожидаться, когда он «сам заговорит».

Ата-аналарға логопед кеңестері

Құрметті аналар мен әкелер, әжелер мен аталар!

Құрметті ата-аналар, сіздер баланың сөйлеу тілі дамымай туылатынын білесіздер. Сөйлеу бірте-бірте қалыптасады. Сәби бірте-бірте сөйлеуді үйренеді: алдымен жеке дыбыстарды және қарапайым сөздерді айтыңыз, содан кейін осы сөздерді байланыстырыңыз, әртүрлі күрделі сөйлемдер құрастырыңыз, содан кейін ғана - өз ойын анық және дәйекті түрде айтыңыз.

Баланың қалыпты сөйлеу дамуының кезеңдерін қарастырайық:

- 1,5-2 жасқа дейін сәбилердің сөйлеуінде екі-үш сөзден тұратын жай сөйлемдер пайда болуы керек. баланың белсенді сөйлеуінде алғашқы сын есімдер пайда болады: «жақсы», «жаман», «үлкен», «кіші»..

- 3 жасқа қарай физиологиялық жұмсарту деп аталатын нәрсе баланың сөйлеуін қалдырады (бұған дейін нәресте дауыссыз дыбыстардың барлығын дерлік айтады). Бала дауысты дыбыстарды және барлық жай дауыссыз дыбыстарды дұрыс шығарады ([б], [б'], [п], [п'], [м], [м'], [т], [т'], [н], [н'], [к], [к'], [г], [г'], [в], [в'], [ф], [ф']), грамматикалық қателері көп қарапайым жалпы немесе тіпті күрделі сөйлемдерді құрастырады. Шағын рифмаларды оңай жаттап, айтады.

- 4 жасқа дейін нәресте ысқырық дыбыстарды [с], [с'], [з], [з'] дұрыс айтып, сөйлеуге күрделі сөйлемдерді қолдануы керек. Серуенде немесе теледидардан көргенін, оған оқығанын қуана айтады. Бұл жаста баланың [р] дыбысын дұрыс айтуын талап етпеңіз.

Көбінесе ана мен әкенің баланы күрделі дыбысты меңгеруге үйретуге деген ұмтылысы және мұны істей алмау дыбыс айтылуының елеулі бұзылуына әкеледі.

- 5 жасқа дейін нәресте ысқырған дыбыстарды [ш], [ж] дұрыс айтуы керек, сөйлеудегі грамматикалық қателерді дерлік болдырмауы керек, суреттер сериясында немесе бір суретте не көрсетілгенін дәйекті түрде айту керек.

- Қалыпты дамып келе жатқан бала 6 жаста ана тіліндегі барлық дыбыстарды дұрыс айтады, іс жүзінде сөйлеуде грамматикалық қателіктер жібермейді, ауызша сөйлеудің барлық түрлерін біледі: диалогтық, монологтық, контекстік және ситуациялық.

Советы логопеда родителям

Дорогие мамы и папы, бабушки и дедушки!

Дорогие родители, вы, конечно, знаете, что ребенок не рождается со сложившейся речью. Речь формируется постепенно. Шаг за шагом малыш учится говорить: сначала произносить отдельные звуки и простые слова, затем связывать эти слова между собой, строить разные по сложности предложения и только потом - внятно и последовательно излагать свои мысли.

Рассмотрим этапы нормального речевого развития ребенка:

- К 1,5-2 годам в речи крохи должны появиться простые предложения, состоящие из двух, трех слов. в активной речи ребенка появляются первые прилагательные: «хороший», «плохой», «большой», «маленький». Не огорчайтесь, если они будут звучать как «хаёси, пахой, басёй, маикий.

- К 3 годам из речи ребенка уходит так называемое физиологическое смягчение (до этого малыш практически все согласные звуки произносил смягченно). Ребенок правильно воспроизводит гласные и все простые согласные звуки ([б], [б'], [п], [п'], [м], [м'], [т], [т'], [н], [н'], [к], [к'], [г], [г'], [в], [в'], [ф], [ф']), строит простые распространенные или даже сложносочиненные предложения с большим количеством грамматических ошибок. Он легко запоминает и рассказывает небольшие стишки.

- К 4 годам малыш должен правильно произносит свистящие звуки [с], [с'], [з], [з'], использовать в речи сложноподчиненные предложения. Он с удовольствием рассказывает о том, что видел на прогулке или по телевизору, что ему прочитали. Не настаивайте, чтобы ребенок правильно произносил в этом возрасте звук [р].

Очень часто желание мамы и папы научить ребенка овладеть сложным звуком и неумение делать это приводят к возникновению серьезного нарушения звукопроизношения.

- К 5 годам малыш должен правильно произносить шипящие звуки [ш], [ж], почти не допускать в речи грамматических ошибок, должен связно рассказать о том, что изображено на серии картинок или на одной картинке.

- В 6 лет нормально развивающийся ребенок правильно произносит все звуки родного языка, практически не допускает в речи грамматических ошибок, владеет всеми формами устной речи: диалогической, монологической, контекстной и ситуативной.

Ата-аналарға логопед кеңестері

Кітап оқу – сөйлеу тілін дамыту

Балаларға кітап оқу неліктен маңызды?

1. Сіз балаға деген сүйіспеншілігіңізді көрсетесіз. Балаға балалар кітаптарын оқу арқылы сіз онымен жай ғана сабақ оқымайсыз, ең алдымен нәрестеге деген сүйіспеншілігіңізді көрсетесіз. 15-20 минуттық эмоциялық оқу баланың дамуына көп нәрсе береді. Бұл кезде бала ертегі тындап қана қоймай, туған үнін естіп, ата-ана қамқорлығын сезінеді. Ал ешбір мультфильм немесе аудиожазба ата-ана оқыған ертегіден немесе әңгімеден пайдалы болмайды.

2. Сіз балаға өмірді үйретесіз. Ертегілер балаға ненің жақсы, ненің жаман екенін түсінуге көмектеседі. Ертегілерді тындай отырып, бала уайымдайды кешіреді, жағымды қасиеттерді меңгереді, өзінің өмірлік тәжірибесін жинақтайды.

3. Сөйлеу, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Балаларға арналған кітаптарды оқу баланың сөздік қорын молайтады, диалогты дұрыс құруға көмектеседі, байланыстырып сөйлеуін дамытады, сөз тіркесін жүйелі және логикалық тұрғыда құрастыруға үйретеді, эмоционалды, мәнерлі сөйлеудің қалыптасуына ықпал етеді. Көптеген ертегілерде қайталаулар бар, мысалы, «Бауырсақ домалап, домалап, оған қарай ...» Мұндай қайталаулар баланың есте сақтау қабілетін дамытады. Көбінесе балаларға өздерінің сүйікті ертегілерін бірнеше рет оқуды сұрайды. Ол қанша сұраса, сонша рет оқы. Осы қайталанатын оқулардың бірінде сіз бір сәтте тоқтап, баладан жалғастыруды сұрай аласыз. Өлең оқудың да пайдасы зор. Өлең оқу арқылы балада ырғақ сезімі қалыптасады.

Баланы оқуға қалай қызықтыруға болады?

- Балаңызға күніне кемінде 15 минут дауыстап оқыңыз.
- Оқуды бастамас бұрын, нәрестенің назарын аударатын кез келген заттарды алып тастаңыз.
- Баланың тыңдаудан шаршағанын байқасаңыз, үзіліс жасаңыз, дене шынықтыру минутын өткізіңіз.
- Оқу барысында түсініксіз сөздердің мағынасын түсіндіру, кітаптағы суреттерге қарау.
- Оқып болғаннан кейін балаңызбен оның не қызық болғаны, не ұнағаны туралы сөйлесіңіз.
- Баланы жұмыстан ұнаған үзіндіге бірге сурет салуға шақырыңыз.

Советы логопеда родителям

Читаем книги – развиваем речь

Почему так важно читать малышам книги?

1. Вы показываете свою любовь к ребёнку. Читая ребёнку детские книжки, вы не просто занимаетесь с ним, вы, в первую очередь, показываете свою любовь к малышу. Каких-нибудь 15-20 минут эмоционального чтения могут дать очень много для развития ребёнка. В это время ребёнок не просто слушает сказку, он слышит родной голос и чувствует родительскую заботу. И никакой мультфильм или аудиозапись не даст больше пользы, чем прочитанная родителем сказка или рассказ.

2. Вы учите малыша жизни. Сказки помогают ребёнку понять, что хорошо, а что плохо. Слушая сказки, ребёнок переживает, учится положительным качествам, накапливает свой жизненный опыт.

3. Развиваете речь и память. Чтение детских книг расширяет словарный запас ребёнка, помогают правильно строить диалоги, развивают связную речь, учат последовательно и логично строить фразу, способствуют формированию эмоциональной, выразительной речи. Во многих сказках есть повторы, например, «Катится-катится Колобок, а навстречу ему...» Такие повторы развивают память ребёнка. Часто малыши просят прочитать понравившуюся сказку несколько раз. Читайте столько раз, сколько он просит. Во время одного из таких повторных прочтений можно остановиться на каком-то моменте и попросить ребёнка продолжить. Также большую пользу даст чтение стихов. Читая стихи, вы развиваете у ребёнка чувство ритма.

Как заинтересовать ребёнка чтением?

- Читайте вслух малышу не меньше 15 минут в день.
- Перед тем, как начать читать, уберите все предметы, которые могут отвлекать малыша.
- Если вы заметили, что ребёнок устал слушать, сделайте перерыв, проведите физкультминутку.
- В процессе чтения объясняйте значение непонятных слов, рассматривайте картинки в книжке.
- После прочтения побеседуйте с малышом о том, что интересного он узнал, что ему понравилось.
- Предложите ребёнку вместе нарисовать картинку к понравившемуся фрагменту из произведения.

